

# קדחת אינה מחלה, פורים אינו חג,

## ויום הכ"ב בטבת אינו

# סילבסטר

חג חדש נולד בישראל — כ"ב בטבת. כאשר חל תאריך זה השנה, כיום ראשון השבוע, היו אולמות בתיהמלון, המועדונים והכפרים גדושים חוגגים, המדרכות עמוסות באזרחים שתווים והכבישים מכוסים במכוניות נטושות או הרוסות. לא היה זה חג חדש ואף לא חג מקורי. פשוט לא היה נעים להודות שיהודים שמחים בחג ראשיהשנה האזרחית יותר מאשר בחג ראשיהשנה היהודית, ומה עוד ששמו של החג נקרא על שם קדוש נוצרי — האפיפיור פולבסטר (פולבסטר הוא שמו של העובדה שסילבסטר זה השפיע על קיסר האימפריה הביזנטית, קונסטנטינוס לחוקק גזירות קשות על היהודים, היא שגרמה לכך שבישראל מעדיפים לקרוא לחג זה בשם כ"ב בטבת.

עברית. אני חושב שאתה יכול לראות במס' בה שקולפים כבר. מכניסים גם תפוחי-עץ לתוך הנה ובחד מטגנים. זאת אומרת, צו' לים את זה עם הדיג'ן. כל זה אנחנו עו' שים לפני שזה מיכ'ן. אנחנו מוסיפים ירקות לתוך התרנגול'הודו ואנחנו מאדים עם יין אדום ונרנד זיי'ן. זה טוט קלאיד. אתה לא יודע מה זה זיי'ן מנה הגונה מזה ועל זה בא המרונס. בבוקס ירקות. יש שעועית ירוקה תוצרת איטלקית ועוד סלט חסה עם רוטב די טוב, חתוך. הפרפה אני לא אניד לך, זה הקונדי טור. אני אלך אתך אליו."

### גילוי הקונדיטור האלמוני

כך לקח אותי הטבח הראשי משה קליי דר, לקונדיטור הראשי, חיים הולנדר, שהוא קונדיטור ותיק ושמו של עיתונאי והוא בכלל מתעניינים במה שהוא עושה, והוא מסביר לי ככה: "אנחנו נותנים שני דב' רים בתור דרט. אחד זה פרפה, שזה דרט מקורר עם טעמים מאוד משובחים. המינורדי, שבא עם הקפה, הוא יותר קטן ויש הרבה מינורדי, בערך שנים-עשר מינים.

מ' הולנדר חיים לא הסתפק בהסבר בעל פה, אלא סיבב אותי על פני כל הקונדי טוריה, והראה לי כל דבר בגאווה של איש מקצוע אמיתי, שפנצרו את בית' מלאכתו. הוא גם פתח לפני את התנורים ואת הארונות ומכל דבר הציע לי לטעום. "אני אינני רק קונדיטור. אני הרבה יותר רחב מזה, ועוסק בשטח הכללי של ה' ממתקים ויש לי גם המצאות שלי שאני ממציא". וכאן לקח אותי לחדרים קטנים והגדולים של הקונדיטוריה והוציא לי מיני דברים מתוך המקרר ואחר כך הראה לי בגאווה שרידי עוגת-כלולות ואמר שזאת היא עוגת-הכלולות של מלכת-היופי' עליזה גור שהעתון שלי כתב על זה. אבל כאן הוא מזכיר לי, שאותה כתבת של העתון עשתה לו עול גדול: "איך היתה יכולה לכתוב — עוגת כלולות מפוארת ומצויי יד קונדיטורים אלמוניים אני לא אלמוני והיתה יכולה לכתוב את השם. זה באמת עו'ל. אבל אניד לך את האמת, אולי אני בעצמי אשם בזה, למה שעמדתי על ידה ולא אמרתי לה, שאותה עשיתי את העוגה. בפעם השניה אני חושב שאני כבר אניד". אחרי שהסתחתי לו שאתקן את העול, שאלתי אותו מדוע אינו חתם על העוגות כמו שעושה צייר, והוא אמר שהמלון מתנגד לזה ואחר כך גילה לי את האמצאה האחרונה ביותר שלו וזה כיצד לעשות עו' גות כלולות גבוהות מאוד, אפילו כמה מטרים לגובה, כמו עצים. בשביל זה הוא משתמש בגרילר שצולים בו תרנגו' לות... ברגע הזה תפש אותנו הסבחי ראשי, משה קליידר, וצעק על הקונדי טור: "מה אתה מראה לי את האמצאות שלך? הוא בא רק בשביל לשאול על הארוחה של הסילבסטר!" כשראיתי מה הולך ביניהם, עזבתי את הקונדיטור וה' לכתי לראות קצת מהמטבח הכללי ובחוד את דגיהסול, כיון שהעליתי את התשש שמא יהיה זה פילה גורבני קפוא ורגיל. הטבח הראה לי את הסול האמיתי, ש' באמת לא היה פילה כמו שחשדתי, אבל גם לא היה סול כמו שנשבע הטבח, מפני שסול זה פשוט דג של משה רבנו ודג של משה רבנו אפילו עיזר יכל להבחין בו בהשכה. מה שהיה במטבח של דג, אם היה דומה לדג, היה דומה הכי הרבה

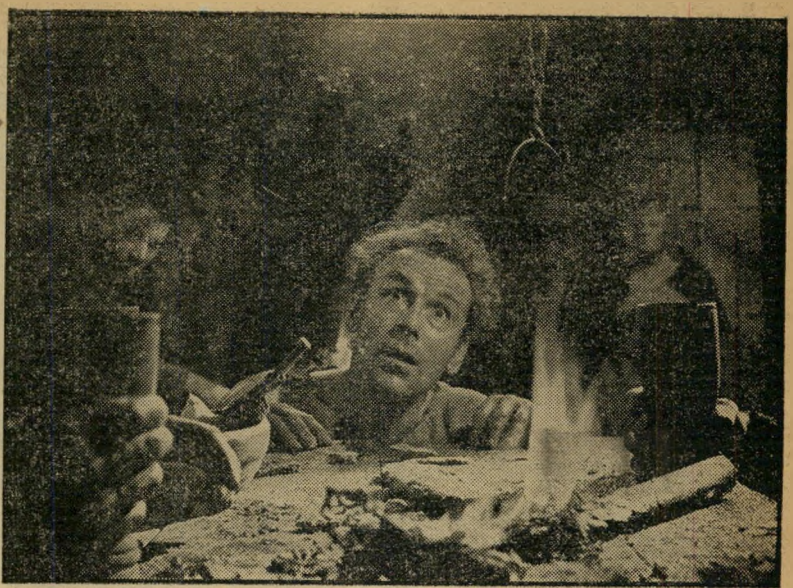
### מדוע שמעון צבר על הנשף במלון "רן":

החזון: הסילבסטר איננו חג ישראלי ולכן לא חוגגים אותו בישראל וביתד לא בבתי המלון ובמסעדות הכשרות, אלא שככה זה יצא. הכל במקרה, ששני התא' ריכים היו אחוזים ודבוקים יחד והכל הפ' תעה אחת גדולה. והפלא הגדול מעל לכל פלא היתה הארוחה התגינית, וביחוד התפ' ריט שלה, שמלון דן פירסם אותה בעתון הארץ. כמיועז של הרבה אינטשים. על שהרת השפה הצרפתית:

### ארוחת ערב חגיגת וקודים 31 בדצמבר 1961

MENU:	
APÉRITIF "ADIEU 1961"	
LE PATÉ DE FOIE GRAS	
LE CONSOMMÉ DOUBLE AU PORTO EN TASSE	
LE FILET DE SOLE TOUT PARIS	
LA DINDE FARCIE AUX MARRONS	
Pommes Nouvelles	Sauquet de Légumes
Salade de LaFoue J'Allonne	
LE PARFAIT "HEUREUSE BONNE ANNÉE"	
VINS:	
CHATEAUX LAUCOMME	LA FUMÉE D'ORIENT
DOMAINE DE LAUCOMME	MONARDISEE
AYDAT ROUGE	
Cave Rishon	
Réserve 64	

באתי יום קודם ופגשתי את הטבח הרא' שי, משה קליידר, האחראי לא רק לה' כנת התפריט, אלא גם לתכנונו. ביקשתי ממנו שיסביר לי את כל המלים הסיניות שבתפריט הצרפתי וכן הסביר לי הטבח: "האפרוטיף אדוו' 1961 זה בולר עם כל מיני כמו קוקטייל עם מיני דברים שאי-אפשר שפנייה ועוד כל מיני דברים שאי-אפשר למסור בדיוק מפני שזה סודי והמצאה מיר' חדת רק לשנת 1961. הלה פאטה דה פואה גרא, זה לא כבר קוצץ, פאלה דבר כזה שאני עושה פירה עם הפאטה מכבד אחר. אני אראה לך עוד מעט אם אתה רוצה. הנה קונסומה דובל או פורטו א טאס זה קונסומה והפורטו שכתובי, זה שמורחים את הפורטו על הטאס לפני שמגישים. אתה תראה שזה דבר מצויין. הלה פילה דה סול טו פארי, על זה כתובת שזה יחד עם ה' דיג'ן, הדבר הכי טוב ואני עושה זה ספישל. על כל הרולטה אני עושה קוסט' טטה, קישוט של תפוחי-אדמה מסביב ל' פלטה. זה לא אני עושה פופאיג של סול, זה כמו רולדה ממולא מלוי של גלים הס'. על זה בא שני מיני סוטרובים, למעלה. רוטב אחד זה סול לבן עם יין בלאנק ושפמיניון והסוס השני גם כן סוס לבן ויין בלונק עם קטשופ וורטשטר, סוס עם צבע אחר. זה יוצא אחד לבן ואחד אדום. הסוס בא ככה. אבל אני מודה שסוסים שני דברים: חסר הקרוטם, והטריפל. מה אתה אומר? טריפל זה כמיהות בעברית? אני לא ידעתי שככה קוראים לזה. אני לא יכול ל' הכניס למה שזה הרבות לא נותנת, מפני שזה לא כשר. אתה יודע מה זה קרוטס? זה השנים לא כשר. על הדיג'ן עו' לא אמרתי לך. ממלאים תרנגול הודו עם המרוג, זה ערמונים ב'



גילם פופ כהחחום השביעי" רק האמנות מנצחת

של המוות משני בני הזוג והם נמלטים מקלשונו שעה שכל האחרים רוקדים את מחול המוות בעקבותיו של המלאך. **כזימד חו' ש'.** אם כי מיטב יכולת ההב' עה הקולנועית של ברגמן הושקעה בסרט זה ובראיה אחת קשה להקיף את מלוא משמעויותיו וכונותיו, אין זה סרטו הטוב ביותר. הוא אינו מגובש לשלימות אחת כמו מעיין הבתולים למשל. בהרבה מקומות סו' טה ברגמן מהמטרה אליה הוא חותר ונתפס למטרות צדדיות. כמו התקפתו המוחצת על הכנסיה ומשרתיה. אולם עצם העזתו לטפל בנושא כזה במדיום קולנועי, מוסיפה מימד חדש לאפשרויותיו של הקולנוע.

### בידוד מאונס

**השתקה הזועמת** (ארמון'זוד, תל' אביב, בריטניה) היא העונש שמטילים פועלי מפעל הנדסי בכרומביץ על חברם לעבודה. מטאו: הוא ניסה לחשוב ולפעול באורח עצמאי לפי מצפונה, השקפתו וצרכיו. זהו תקדים מסוכן מאוד, בדור, המאורגן כולו בהתמרויות, איגודים, מועדונים וחברות, ושבו ניתנות לפרט כל הזכויות הדימוקרטיות מלבד הזכות לא ללכת בתלם.

הפועל הצעיר (ריצ'רד אטנבורו) אינו טיפוס של מרדן או הוגה'דעות. הוא בעל משפחה, אב לשני ילדים, שנטל'הפרנסה, הכדורגל והרעש שמקימים הילדים בבית מהמים כל עולמו. כאשר מחליטים הפועלים במפעלו לשבות בשל שטות (שביתה) שאורגנה עלידי מס' תים מבחוקי קומוניסטים כנראה — רומז הסרט — מבלי לומר בפירושו, הוא מסרב להצטרף לשביתה הפראית שאינה מוכרת עלידי האיגוד המקצועי ומפר אותה.

זה עושה אותו לאויבם של הפועלים ו' בעלי המפעל גם יחד. הוא נרדף בכח, אשתו (פייר אנגילו) וילדיו מנודים כמצורעים. כ' אשר חוזרים חבריו לעבודה הם מטילים עליו חרם שתיקה, אינם מדברים איתו ואינם יושבים ליד שולחנו. יודושה רק פעולת אלימות ממש כדי שיכירו בטעותם ויסלקו את המסיתים. זהו סרט שיש לו מה לומר והוא אומר וזאת בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים. המשחק והבימוי המשובחים כשלעצמם, ממלאים בו רק תפקיד משני.

### חדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הנה מביץ לראות: **● הלידה** (שדרות, תל-אביב) שקיעת האהבה של זוג אינטלקטואלי על רקע ניתנה של התבדה המודרנית. ז'אן מורו, מריצלו מסטרויאני ומוניקה ויטי בסרטו של מישל-אנגילו אנטוניוני. **● לא מכיר לא יודע** (ארנון, ירו' שלים) הרשליה צרפתי משגע עיירה שקטה, הפך לבסוף לגיבור לאומי בקומדיה שגונה. **● האבירים** (בויהודה, תל-אביב) מלתמדם של הפולנים בבלבנים הגרמניים שהולידו את הרוח הפרוסית. סרט ראוה עשיר בקומפוזיציות של צבע וצילום, לפי ספרו של הנריק סנקייביץ. **● ארמון השקיות** (פאר, תל' אביב) שלושה חזגות בבית אחד חושקים זה בזה ומשיגים זה את זה, בסרט של חושים ויצרים ללא עלילה כמעט.

### קולנוע

### סרטים

#### מה לאחר המוות?

**החחום השביעי** (מקסיס, תל-אביב; שבדיה) נחשבת ליצירתו החשובה והמעמ' קה ביותר של גאון הקולנוע השבדי אינגמר ברגמן, עם זאת היא גם הקשה ביותר לחזיה ולהבנה. אורחי ישראל שאינם בקי' אים בסיפורי הברית'החדשה יתקשו בהבנתה במיוחד, שכן היצירה כולה מבוססת על אחד מחזיונותיו של יוחנן המטבילי, הכלול לים בספר החזיון בברית'החדשה.

בחזיון זה התגלה לעיני יוחנן "ספר כתוב פנים ואחר וחחום שבעה חותמות" ומלאך אדיר קורא: "מי ידוי רב לו לפתוח את הספר ולהחזיר את חותמיו?" בחזיונו של יוחנן נפתחות החותמות אחת לאחת ומת' ברכ כי הספר אינו אלא ספר החיים. ברגמן פותח רק את החחום השביעי זה החושף את חורבן העולם, מנסה לרדת לסוד מהותו של החחום.

זה סרט אליגורי העוסק בנושאים מטפי' סיים, שסמליו לקוחים מתקופת מגיפת-הדבר שעברה על אירופה בימיה-הביניים. במציאות זה, אותה מתאר ברגמן באכזריות ובזווע' תיות כשהוא מתבסס בעיקר על ציורים מ' אותה תקופה, שתל ברגמן את שני גבוריו: אביר (מקס פון סידיוב) ונושא כליו (גונר) ביארנסטרנד) החוזרים ממסע צלב בארץ' ישראל.

#### שחמט עם המלך...

בשופם, תוך הכרה שמסעם היה חסר משמעות והגיון, הם נתקלים בחופעות אמיים: מגיפה מש' מידה את בנייהאדם, שחיתות ורקבון שור' רים בכלי, הבעייה, האכזריות, הצביעות ו' אחיות'העיניים שולטים בחיים. האביר יודע כי גורלו נגזר למות. המוות מופיע לעיניו, דמות קרחת, עטויית גלימה שחורה, ועומד לקחתו עמו. אולם האביר משהה את סופו בערכו בשחק שחמט עם המוות. משחק זה גורע להותיר לו פרק זמן כדי למצוא את האלוהים, — שצאל ברגמן הוא מושג המגלם את טעם החיים.

הוא איפוא, טעם החיים? ! אמונה דתית? ! אידיאלים אנושיים? ! סיפוק החרים הגופ' ניים? !

במסעו על פני הארץ מוכת'הדבר מתאכזב האביר מכל אלה. הוא שיצא ללחום בשם האמונה הדתית, נוכח כיצד הרת משליטה את המוות עוד בחיים עצמם. הוא מגיע למסקנה שהמוות הוא הסוף ואחריו אין ולא כלום, אין שום סודות במוות. כך מגיע ברגמן אל הרעיון המרכזי של יצירתו. בנוודיו פוגש האביר בלהקת שחק' נים לולייניים. שני בני הזוג שביהקה המשו' לשת הם לולין עליו (גילס פופ) ואשתו היפה (ביבי אנדרסון) המגדלת בעגלת ה' גדורים שלהם את בנם. שניים אלה מסמלים את האלוהים של ברגמן, את טעם הקיום. הלולין מסמל את האמנות. הוא שחקן, נגן ומשורר. הוא רואה חזיונות בהקיץ ו' נראה כחלוש מהמציאות. האשה ובנה מס' מלים את הפרוין, את המשכיות החיים. אלה הם שני הדברים היתידים שהמוות לא יוכל להם. והמוות לא יכול להם גם בסרט. במשחקו האחרון מיסה האביר את דעתו